

HRVATSKI SABOR

Odbor za financije i

državni proračun

KLASA: 400-06/20-01/39

URBROJ: 6521-5-20

Zagreb, 3. studenoga 2020.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu, drugo čitanje, P.Z. br. 51
- Izvješće s rasprave

Odbor za financije i državni proračun Hrvatskoga sabora raspravio je na 6. sjednici održanoj 3. studenoga 2020. godine, Konačni prijedlog zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu, drugo čitanje, P.Z. br. 51, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 29. listopada 2020. godine.

Odbor je o predmetnom Konačnom prijedlogu zakona raspravljao na temelju svoje nadležnosti iz članka 73. Poslovnika Hrvatskoga sabora, kao matično radno tijelo.

Uvodno izlaganje podnijeli su predstavnici Vlade Republike Hrvatske te su istaknuli da se Zakonom uređuju prihodi, primici, rashodi i izdaci Državnoga proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu i njegovo izvršavanje, opseg zaduživanja i jamstava države, upravljanje javnim dugom te financijskom i nefinancijskom imovinom, poticajne mjere u gospodarstvu, korištenje vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka proračunskih korisnika, prava i obveze korisnika proračunskih sredstava i druga pitanja vezana za izvršavanje proračuna.

Europska komisija je donijela odluku da iz Fonda solidarnosti Europske unije Republici Hrvatskoj dodijeli 5,2 milijarde kuna tj. 683,7 milijuna eura kao pomoć za otklanjanje razornih posljedica potresa u Zagrebu i okolici koji se dogodio u ožujku 2020. Prva isplata u iznosu od 88,9 milijuna eura već je izvršena u kolovozu 2020. u obliku predujma. Ovim Zakonom je utvrđeno da se sredstva iz Fonda solidarnosti Europske unije za otklanjanje razornih posljedica potresa u Zagrebu i okolici iz ožujka 2020. godine planiraju u državnom proračunu. Korisnici planiraju navedena sredstva na svojim pozicijama, dok se preostala sredstva koja korisnici nisu planirali, planiraju na pozicijama Ministarstva financija. Navedena sredstva koristit će se u skladu s odlukom Vlade o raspodjeli sredstava iz Fonda solidarnosti Europske unije.

U 2020. godini temeljem Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje je dana mogućnost da od Ministarstva financija traže beskamatni zajam za premošćivanje situacije nastale zbog različite dinamike priljeva sredstava i dospijuća obveza uslijed odgode plaćanja i/ili obročne otplate, povrata, odnosno oslobođenja od plaćanja poreza na dohodak, prireza porezu na dohodak i doprinosa za vrijeme trajanja posebnih okolnosti. Uz navedeno, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave je omogućen beskamatni zajam na ime povrata poreza na dohodak temeljem utvrđenog godišnjeg obračuna za 2019. godinu.

Beskatmatni zajam je iskoristilo 198 općina, gradova i županija kojima je na ime beskatmatnog zajma ukupno isplaćeno 1,2 milijarde kuna, dok je Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje isplaćeno 1,5 milijardi kuna.

Ovim Zakonom utvrđeno je kako će se sredstva isplaćena na ime beskatmatnog zajma temeljem oslobođenja od plaćanja poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak vraćati u naredne tri godine, počevši od 2021. Po toj osnovi su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne vratiti iznos od 85,6 milijuna kuna, a Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje iznos od 804,0 milijuna kuna. Preostali iznos tog beskatmatnog zajma ulazit će u ukupnu godišnju obvezu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Povrat preostalog dijela beskatmatnog zajma isplaćenog u 2020. godini obavlja se, a tako će biti i u 2021. godini na sljedeći način: povrat preostalog dijela sredstava na ime poreza na dohodak, prireza porezu na dohodak i doprinosa čije je plaćanje odgođeno i/ili je odobrena obročna otplata vraća se Ministarstvu financija na račun državnog proračuna sukcesivno u visini naplate odgođenog i/ili obročnom otplatom danog poreza na dohodak, prireza porezu na dohodak i doprinosa. Povrat zajma koji je dan na ime povrata poreza na dohodak temeljem utvrđenog godišnjeg obračuna za 2019. godinu, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezne su izvršiti na račun državnog proračuna najduže u roku od godinu dana.

Nadalje, Zakonom je propisano kako će se iz Državnog proračuna sa pozicija Ministarstva financija tijekom 2021. godine jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave isplaćivati pomoć u visini sredstava fiskalnog izravnjanja utvrđenih sukladno posebnim propisima. Navedena pomoć u ukupnom iznosu od 2,0 milijarde kuna će se isplaćivati jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave unaprijed mjesečno, i to najkasnije 15.-tog dana tekućeg mjeseca, počevši od siječnja 2021. godine, sukladno odluci o udjelu sredstava fiskalnog izravnjanja za pojedinu općinu, grad i županiju u ukupnim sredstvima fiskalnog izravnjanja za 2021. godinu koju ministar financija donosi na temelju Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Ovim Zakonom se utvrđuje pravna osnova temeljem koje će Vlada Republike Hrvatske u 2021. godini, iznimno, na prijedlog ministra financija, ako za to postoji mogućnost i sukladno potrebi, moći donijeti odluku o dodjeli beskatmatnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave. Ukupno ograničenje u 2021. godini za zaduživanje svih općina, gradova i županija ograničeno je na najviše 3% ukupno ostvarenih prihoda poslovanja svih jedinica. Izmjenama i dopunama zakona o izvršavanju Državnoga proračuna Republike Hrvatske za 2020. taj iznos povećan s tri na šest posto jer je tijekom 2020. godine došlo do povećanja zahtjeva za dugoročno zaduživanje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za provedbu investicijskih projekata.

Uz to, ovim Zakonom se po prvi put utvrđuju pravila za osiguravanje sredstava potrebnih za podmirivanje neprihvatljivih troškova nastalih prilikom provedbe projekata financiranih sredstvima Europske unije. Naime, sredstva na ime neprihvatljivih troškova u projektima koji su financirani sredstvima Europske unije, a koja su proračunski korisnici dužni uplatiti u proračun Europske unije na temelju zahtjeva nadležnih tijela Europske unije izvršavaju se na teret financijskog plana proračunskih korisnika prvenstveno iz vlastitih prihoda tj. prihoda koje proračunski korisnici ostvaruju od obavljanja poslova na tržištu i u tržišnim uvjetima. Iznimno, ako proračunski korisnik nema vlastitih prihoda ili su mu vlastiti prihodi nedostatni, sredstva se tijekom proračunske godine osiguravaju preraspodjelom bez ograničenja iz izvora financiranja Opći prihodi i primici unutar financijskog plana istog

razdjela organizacijske klasifikacije. U tom slučaju će nadležni čelnik državnog tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije uz suglasnost ministra financija Vladi predložiti donošenje odluke temeljem koje će se izvršiti takva preraspodjela sredstava.

S obzirom na iskustva iz 2020. godine, i u Zakonu za 2021. godinu ostavlja se mogućnost da se odlukom Vlade sredstva preraspodjele bez ograničenja u slučaju da je potrebno osigurati sredstva za saniranje posljedica epidemije koronavirusa. U navedenim će se slučajevima moći izvršiti preraspodjele sredstava u državnom proračunu Republike Hrvatske za 2021. na proračunskim stavkama kod proračunskih korisnika ili između proračunskih korisnika i kod izvanproračunskih korisnika te na postojećim, kao i na naknadno utvrđenim proračunskim stavkama, aktivnostima i projektima za koja se sredstva osiguravaju. Ova mogućnost će se koristiti iznimno, a kako bi se osigurala odgovarajuća razina parlamentarnog nadzora Zakonom se utvrđuje obveza ministru financija da o takvim preraspodjelama svaka dva tjedna izvještava Odbor za financije i državni proračun Hrvatskog sabora.

Od ostalih odredaba, napominje se kako se proračunska osnovica nije mijenjala u odnosu na prethodne godine te i nadalje iznosi 3.326,00 kuna. Koristi se za izračun naknada utvrđenih posebnim propisima primjerice dječjeg doplatka, roditeljskih potpora za dio dodatnog roditeljskog dopusta, isplata trajnih prava hrvatskim braniteljima i dr.

Vezano za zaduženje, Zakonom se utvrđuje kako se zaduženje na inozemnom i domaćem tržištu može provesti do ukupnog iznosa 33,9 milijardi kuna (u 2020. godini – 62,5 milijardi kuna, rebalans – 59,1 milijardu kuna). Tekuće otplate glavnice državnog duga iznose 22,6 milijardi kuna (u 2020. godini – 28,5 milijardi kuna; rebalans 2020. – 28,4 milijarde kuna).

Zaduženje izvanproračunskih korisnika iznosi 2,2 milijarde kuna (u 2020. godini - 2,3 milijarde kuna), a tekuće otplate glavnice duga iznose 2,1 milijardu kuna (u 2020. godini - 2,2 milijarde kuna).

U ovom dijelu je također, s obzirom na situaciju u 2020. godini i još uvijek nedovoljno jasne okolnosti vezane uz epidemiju koronavirusa, ostavljena mogućnost da se dok traju izvanredne okolnosti predviđene u članku 10. stavku 3. Zakona o fiskalnoj odgovornosti („Narodne novine“, broj 111/18), ministar financija i izvanproračunski korisnici državnog proračuna mogu se uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske zadužiti i iznad visine navedenih zaduživanja. Međutim, a također s ciljem dostatne razine parlamentarnog nadzora, ako do toga dođe, Vlada Republike Hrvatske će o takvim zaduženjima mjesečno izvještavati Odbor za financije i državni proračun Hrvatskog sabora.

Nova financijska jamstva za 2021. iznose 5,5 milijardi kuna, od toga se na izvanproračunske korisnike odnosi 2,8 milijardi kuna. Jamstvena zaliha iznosi 300,0 milijuna kuna (u 2020. godini 300,0 milijuna kuna).

U odnosu na državna jamstva, ovim je Zakonom predviđeno i donošenje Uredbe Vlade kojom će biti uređeni uvjeti, način i postupak odobrenja državnih jamstava, uključujući obveze nadležnih ministarstava. Poseban naglasak će biti stavljen na definiranje svih potrebnih koraka, standardne procedure uz vrlo detaljno pojašnjavanje sadržaja dokumentacije koja prethodi odobrenju državnih jamstava, uz posebno razrađenu potrebu izrade stručnog mišljenja i jasnog opredjeljenja prema odobrenju predloženog državnog jamstva, što će uključivati pravnu i financijsku analizu svih elemenata državnog jamstva i prisutnih rizika za vrijeme njegovog trajanja.

Zakonom su za 2021. godinu predviđena sredstva proračunske zalihe u iznosu od 100,0 milijuna kuna (u 2020. godini - 50,0 milijuna kuna). Iako smo predvidjeli niz pozicija na kojima se planiraju sredstva za nošenje s posljedicama epidemije koronavirusa i potresa, ovih 100 milijuna kuna predviđeno je za određene dodatne nepredviđene namjene, za koje u proračunu nisu osigurana sredstva, ili za namjene za koje se tijekom godine pokaže da za njih nisu utvrđena dovoljna sredstva jer ih pri planiranju proračuna nije bilo moguće predvidjeti. Ova sredstva će se koristiti za financiranje rashoda nastalih pri otklanjanju posljedica elementarnih nepogoda, epidemija, ekoloških nesreća ili izvanrednih događaja i ostalih nepredvidivih nesreća, te za druge nepredviđene rashode tijekom 2021. godine.

Odbor za financije i državni proračun Hrvatskoga sabora odlučio je većinom glasova (7 glasova „ZA“ i 1 glas „SUZDRŽAN“) predložiti Hrvatskome saboru donošenje

**ZAKONA O IZVRŠAVANJU DRŽAVNOG PRORAČUNA
REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2021. GODINU**

Za izvjestiteljicu na sjednici Hrvatskoga sabora određena je zastupnica Grozdana Perić, dipl. oec., predsjednica Odbora.

**PREDSJEDNICA ODBORA
Grozdana Perić, dipl. oec.**

